

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमहालक्ष्म्यै नमः

श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे
॥ देवतान्तरपरिसङ्ख्यास्तबकः विंशः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमहालक्ष्म्यै नमः

॥ देवतान्तरपरिसङ्ख्यास्तबकः विंशः ॥

वन्दारुरक्षणे दक्षां वन्दे गोविन्दसुन्दरीम्।
यत्प्रसादादृते देवाः सर्वे रक्षितुमक्षमाः ॥ 20.1 ॥

अम्ब त्वया हन्त शरीरभाजाम्
अरक्षितानामपि रक्षितानाम्।
देवा मुदे वा पुनरापदे वा
भवन्ति किं ते बकवैरिकान्ते ॥ 20.2 ॥

शीतस्वभावां भवतीं श्रितेभ्यो
दिव्यां समृद्धिं ददतीमतीत्य।
उपाश्रितध्वंसकमुष्णमग्निम्
उपासते के जगदम्ब लोके ॥ 20.3 ॥

अज्ञातदृप्तिममिते विभवेऽपि दीन -
बन्धुं विहाय भवतीं भवतोऽप्यवन्तीम्।
सख्युः शुचेरपि समाप्तिदमम्ब कार्श्ये
कस्तं प्रभञ्जनमिहार्चतु गन्धवाहम् ॥ 20.4 ॥

यमविषयगतिः स्याद्यद्गृहीतस्य जन्तोः
अमतिरमुमुपास्तामप्रभुं पाशहस्तम्।
जननि परिगृहीतत्राणजातादरां त्वाम्
अहमखिलनियन्त्रीमब्जहस्ताम् प्रपद्ये ॥ 20.5 ॥

कुर्वाणं परुषैः करैः कुवलयक्लेशं भृशं सद्गण -
 श्रीहार्यभ्युदयं तमम्ब तपनं केचिन्नमस्कुर्वताम्।
 विश्वानन्दकरीं वयं तु विदुषां विश्वाधिकां संपदं
 तन्वानां प्रणमेम तत्रभवतीं तापत्रयध्वंसिनीम् ॥ 20.6 ॥

हरिसखि शतमन्युं वायसस्य स्वसूनोः
 अपि विपदपनीतावक्षमं नो यजेयम्।
 अहमविदितमन्युं हन्त तस्य स्वशत्रोः
 अपि परिहृतभीतिं त्वां शुभामाश्रयेयम् ॥ 20.7 ॥

प्रौढैश्वर्यजुषोऽपि यस्य सुहृदा भिक्षाकता नोज्झिता
 यत्र श्रीदपदं वदन्ति विबुधा रूढ्याऽश्वकर्णादिवत्।
 यक्षं तं यजतामधीर्वयममी त्वामिष्टदात्रीं स्तुमो
 मातर्लक्ष्मि महाविभूतिकमठो यस्याः सखा ते हरिः ॥ 20.8 ॥

प्रौढिर्यस्य हि पूर्वपक्षविदिता यो लुब्धचूडामणिः
 यश्चाहीनमुखेन दूषितकलस्तं कः कलङ्काश्रयम्।
 अर्चेत्सोममपामरः श्रुतिशिरः सिद्धान्तसिद्धोन्नतिं
 पद्मे काङ्क्षितदां बुधस्तुतकलां त्वां निष्कलङ्कं विना ॥ 20.9 ॥

पद्मे येषामुच्चभावो न नित्यो
 ये सर्वेऽपि स्थानभेदेन तीक्ष्णाः।
 यष्टुस्तुष्टिर्न ग्रहांस्तानतस्त्वां
 नित्यौन्नत्यां नौमि सर्वत्र मृद्धीम् ॥ 20.10 ॥

शाखावृन्दप्रथितविभवां सत्सुपर्णाधिरोहां
 त्वामस्तुत्वा जलनिधिभुवं कल्पवल्लीमतल्लीम्।
 आकाङ्क्षन्तः फलमविकलं देव्यपर्णोद्भवं के
 संसेवेरन् शरवणभवं स्थाणुजातं विशाखम् ॥ 20.11 ॥

त्वां कृतश्रुतिपथप्रवर्तनां
 सज्जनादरकृताननां विना ।
 निर्मितश्रुतिविकम्पनं रमे
 साधुवारणमुखं श्रयेत कः ॥ 20.12 ॥

दुर्गां परे गाढभवानुषङ्गां
 शिलोच्चयादभ्युदितां श्रयन्ताम् ।
 भक्त्यैकलभ्यां भवसिन्धुनावं
 सुधाब्धिजे त्वां तु वयं श्रयामः ॥ 20.13 ॥

स्थानं यस्य श्मशानं सततमनुचरो भूतवेतालवर्गः
 चेलं चर्म स्रगस्त्रां ततिरहह तमप्युग्रमेके भजन्ताम् ।
 पद्मे पद्मे स्थितां त्वामसकृदनुसृतां देवतायौवतेन
 ध्यायेम क्षौमभाजं वयमनुदिनमामुक्त मुक्ताकलापाम् ॥ 20.14 ॥

नाभिजातमधरीकृतहंसं
 जन्तवः कतिपये कलयन्ताम् ।
 सेवते जगति हंसगतिं त्वां
 सिन्धुनन्दिनि सुधीरभिजाताम् ॥ 20.15 ॥

चित्तवृत्तिरिह कञ्जमन्दिरे
 धुन्वतीं दुरितपुञ्जमिन्दिरे ।
 सिद्धये जननि सेवतान्तरां
 त्वामनाकलित देवतान्तराम् ॥ 20.16 ॥

यद्यादधासि करुणां यदि वा न पद्मे
 किं दैवतैस्त्वदितरैरपवर्गलिप्सोः ।
 तुष्टो यदि क्षितिपतिर्यदि वा न तुष्टः
 किं नाम शौरिसखि पारिषदैर्विवित्सोः ॥ 20.17 ॥

दृष्टादृष्टेप्सितपुषि भवत्पादपद्मावलम्बे
 दिष्ट्या लब्धे क इह भजतां देवतां भूष्णुरन्याम् ।
 दृष्टे स्पष्टं ननु दिनकरे दृश्यसन्दर्शनार्थं
 दीपारोपव्यसनमजडो देवि कः स्वीकरोति ॥ 20.18 ॥

तव जननि जयन्त्याः शाश्वतैश्वर्यदात्र्याः
 परिमितफलदात्रीर्देवताः सेवते कः ।
 फलभरनतसस्यां प्राप्य चोलक्षितिं किं
 प्रकटमटति विन्ध्यप्रान्तभूमीरमूढः ॥ 20.19 ॥

तव जलनिधिकन्ये दैवतैः पामरोऽन्यैः
 कलयतु समतामप्यन्ततः किं ततस्ते ।
 दरमपि गरिमाणं दर्दुरोऽकर्ममाया
 विबुधपुरतटिन्या वेत्ति किं पल्वलेभ्यः ॥ 20.20 ॥

विष्णोः पत्नि भवत्प्रसादविरह व्यावर्तमानश्रियां
 संपत्तिष्ठति सा न दीर्घमुदिता या क्षुद्रदेवार्चनैः ।
 अन्नालाभत एव शुष्कवपुषां कुक्षौ पुनः पीनता
 कष्टं श्वासनिरोधनैरुपनता कालं कियन्तं क्षिपेत् ॥ 20.21 ॥

कल्याणं भवती करोति भजतामेकापि लोकाम्ब यत्
 संभूयापि च देवतान्तरशतं नैतद्विधातुं क्षमम् ।
 राकाचन्द्रिकयैकयाऽपि सुकरं विश्वप्रजाह्लादनं
 नैकाभिर्ननु तारकाभिरपि वा नो शक्यनिष्पादनम् ॥ 20.22 ॥

ननु तव पदाभोजद्वन्द्वे निविष्टमना मनाक्
 अपि न तनुते देवेष्वन्येष्वमेदुरमादरम् ।
 ललितमृदुले लब्धाश्वासो रसालकपल्लवे
 कलयति पिकः कञ्जावासे करीरदलानि किम् ॥ 20.23 ॥

मातः पद्मे मृत्युमत्येतुकामो
 मुक्त्वा कस्त्वां मानयेत् क्षुद्रदेवान्।
 प्रौढां नावं प्राप्य सिन्धुं तरिष्यन्
 काशस्तम्बालम्बनं कश्चिकीर्षेत् ॥ 20.24 ॥

संदत्ते सकृदर्चितापि भवती साम्राज्यमत्यूर्जितं
 त्वद्भिन्नैस्तु किमस्ति देवि बहुधाऽप्यासेवितैर्देवतैः।
 संशुद्धिं सकृदीक्षितोऽपि दिशति श्रीरामसेतुर्नृणाम्
 अर्थः कोऽस्ति तटाकसेतुशतकैरश्रान्तदृष्टैरपि ॥ 20.25 ॥

देवि त्वत्पदपद्मवन्दनधना दुर्देवतोपासना -
 लब्धं मुग्धवधूकटाक्षतरलं नैवाद्वियन्ते धनम्।
 वेधा विष्टपचित्रसृष्टिपटुधीरर्थक्रियादूरगं
 व्यामोहावहमैन्द्रजालिकजगत्सृष्टिं किमु श्लाघते ॥ 20.26 ॥

सत्यप्यागसि संश्रितान् करुणया संरक्षसि त्वं रमे
 क्षोदिष्ठादपराधतोऽपि भजके कुप्यन्ति देवाः परे।
 छेत्तृणामपि तापमम्ब हरते शाखी निजच्छायया
 गाढस्पर्शत एव पोषकमपि घ्नन्ति क्रुधा पन्नगाः ॥ 20.27 ॥

सुभूयानायासः फलमगुरु दुर्देवतजुषां
 प्रयासः क्षोदीयान् फलमतिमहत् त्वां तु भजताम्।
 लघिष्ठो लाभः स्याल्लवणवणिजां श्रान्तिरधिका
 भवत्यल्पो यत्नः फलमलघु कर्पूरवणिजाम् ॥ 20.28 ॥

स्थास्रुः श्रेयः स भजति रमे यत्पदं त्वत्कृपायाः
 बाधोदर्कं विभवमुपयात्यन्यदेवोपसेवी।
 दृष्टान्तोऽन्त्ये गिरिशभजनप्राप्त भूतिर्दशास्यः
 तद्भ्राताऽऽद्ये तव करुणया लब्धनिष्कम्पसम्पत् ॥ 20.29 ॥

त्वां मातरुपासीना

न देवतान्तरमुपासते सन्तः।

लब्धे निधौ निरवधौ

कदर्यजनसेवनं सहन्ते के ॥ 20.30 ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाधरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे देवतान्तरपरिसङ्ख्यास्तबकः
विंशः ॥